

آینه

جمهوری اسلامی

سرمشقی برای اصحاب سیاست

انتخابات در نظام جمهوری اسلامی باید مظهر اخلاق‌مداری، صداقت و گذشت باشد تا اولاً مردم به حضور هرچه بیشتر و پرشورتر در پای صندوق‌های رأی تشویق شوند و ثانیاً افرادی به عنوان برگزیدگان ملت وارد مجلس شوند که از هر نظر نمونه باشند و بتوانند به تعبیر امام خمینی شایستگی عنوان «عصاره ملت» را کسب کنند. متأسفانه در چند دوره اخیر، انتخابات‌هایی با ویژگی‌های درخور نظام جمهوری اسلامی نداشتیم. تبلیغات گمراه‌کننده، ولخرجی‌های نجومی، تهمت‌زدن‌ها، تخریب‌ها و توسل به روش‌های غیر اخلاقی و غیر دینی مشکلات زیادی برای مردم و جامعه پدید آورد که نتیجه آن، هرچه بیشتر ضعیف‌شدن مجلس بود. این واقعیت را نمی‌توان انکار کرد که مجلس شورای اسلامی درحال حاضر در سطحی قرار ندارد که درخور نظام جمهوری اسلامی و مردم انقلابی ایران باشد. به‌همین‌دلیل، مجلس به یک خانه‌کنانی اساسی نیاز دارد تا در مسیری قرار بگیرد که به سوی جایگاه واقعی خود حرکت کند و امثال سیدحسن مدرس را در خود ببیند.

انتخابات

اصولگرایان چگونه‌وارد می‌شوند؟

به نظر می‌رسد که اصولگرایان بدون آنکه قصد پاسخگویی به هیچ‌یک از پرسش‌های اساسی جامعه را داشته باشند، دوباره می‌خواهند اسب خود را برای نشستن به صندلی‌های مجلس زین کنند. ولی به نظر می‌رسد که دو محور اصلی را در این انتخابات مدنظر خود قرار داده‌اند. نخستین مورد، عدم‌تشویق جدی به حضور مردم در انتخابات است. درواقع اصولگرایان میان دوراهی پدی قرار گرفته‌اند. از یک سو مشارکت بالا به نفع کشور و امنیت ایران و نظام است و از سوی دیگر به ضرر لیست آنان است؛ به‌طوری‌که افزایش مشارکت انتخابات‌شدن اصولگرایان را به کلی زایل می‌کند و اگر نامزدهای آنان به‌ویژه از شهر تهران وارد مجلس نشوند، ضربه سختی را خواهند خورد. بنابراین میان منافع کلی کشور و منافع حزبی و گروهی، به نظر می‌رسد که دومی را ترجیح داده‌اند و اصرار به شرکت‌کردن بیشتر مردم در انتخابات ندارند. این رفتار بیش از آنکه مبتنی بر عقلانیت باشد، نوعی رفتار غریزی است، زیرا عقلانیت اقتضا می‌کند با حداکثر توان خود از مشارکت دفاع کنند. چون کسانی که به آنان رأی نمی‌دهند بر اثر دعوت‌کردن آنان وارد میدان انتخابات نمی‌شوند و دعوت اصولگرایان در نهایت هیچ اثر تعیین‌کننده‌ای بر مشارکت منتقدین آنان ندارد ولی این خُسن را برای آنان دارد که حداقل خود را طرفدار افزایش مشارکت نشان دهند.

تازان

آزادی و خوشبختی در انقلاب ایران

قاسم خرمی:
نوک حمله امام خمینی (س) به عنوان رهبر لانمازع انقلاب متوجه استبداد و خودکامی و بعدها متوجه اصل مشروعیت رژیم بود بنابراین در میان گروه‌های مخالف رژیم هم مسئله اجتماعی از جایگاه حیاتی و تعیین‌کننده‌ای برخوردار نبود. اکنون اما این پرسش مطرح می‌شود که چرا چنین انقلابی که شعارش «استقلال و آزادی» است و رویکرد اصلی آن مسئله سیاسی مبنی بر تحقق حقوق و آزادی‌های قانونی مردم بود به سمت مسئله اجتماعی یعنی فقرزدایی و تأمین مسکن و غذا و خوشبختی عمومی رفت؟ چرا انقلابیونی که خود قربانی استبداد سیاسی و معترض به نبود نهادهای سیاسی و حقوق‌بشری در رژیم پیشین بودند در فردای انقلاب به سمت تأسیس نهادهای سیاسی قدرتمند و تضمین‌کننده حقوق و آزادی‌های سیاسی نرفتند و معهود احزاب سیاسی و نهادهای حقوق‌بشری موجود را هم از اعتبار و اعتماد انداختند؟ چه شد که انقلاب ۵۷ را که محصول مبارزه فکری و عملی چندین‌ساله نخبگان و روشنفکران و روحانیان بود را طغیان توده‌های فقیر و زحمت‌کشان علیه کاخ‌ها و ثروت‌های نامشروع طاغوتیان نام نهادیم و از فلسفه اصلی آن یعنی بنای جامعه سیاسی قانودمان غفلت کردیم؟

جریان اعتدال دراه است

بهروز نعمتی:
به نظر می‌آید امروز این فاصله‌ها برداشته شده و جریان سومی در راه است. جریانی متشکل از سلیاق مختلف اما با اسم رمز اعتدال و میانه‌روی مبتنی بر خردگرایی، مشی‌ای که برای ابتدای مجلس نهم و در فراکسیون‌های رهروان نیز تا حدی تجربه شده است. در آن فراکسیون که البته ریاستش را نیز علی لاریجانی بر عهده داشت، هم نمایندگان اصلاح‌طلب، هم اعتدال‌گرا، هم اصولگرایان، هم مستقلین و غیره حضور داشتند. این فکر البته در انتخابات ریاست‌جمهوری سال ۹۲ و در فقیهه انتخاب دکتر روحانی شکلی ملموس‌تر، واضح‌تر و روشن‌تر به خود گرفت و نتیجه بسیار خوبی نیز در پی داشت. لذا به نظر می‌آید در این دوره از انتخابات این مسئله نمود بیشتری داشته باشد. به هر حال اکثریت مردم از تدرویی‌ها خسته‌اند. تدرویی‌هایی که بسیاری از مشکلات کشور را به گونه‌ای لایتنال باقی گذاشته‌است. در نتیجه اگر قضا به گونه‌ای باشد که مجموع توان کشور به سمت تفکر اعتدالی و البته به سوی استفاده از همه نیروهای نخبه و توانمند پیش رود، پایه‌های مردم‌سالاری در کشور بسیار تقویت شده و فضا برای حل مشکلات اساسی مردم و نظام مهیا می‌شود.

سیاست

همایش بررسی موانع مشارکت سیاسی زنان باحضور سوسن باستانی، هادی خانیکی و سارا شریعتی

زنان خانه‌دار حلقه مفقوده جنبش اجتماعی زنان ایران

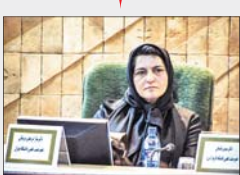

عکس: زهرا ملکوت، شرق

او با بیان این مطلب که «رأی‌دادن به‌تنهایی حضور در قدرت سیاسی را برای زنان به دنبال نخواهد داشت» افزود: «هرچند زنان ما به عنوان رأی‌دهنده نقش گسترده‌ای داشته‌اند اما تغییری در انتخاب‌شدن آنها مشاهده نمی‌شود و میانگین حضور زنان در ادوار مجلس شورای اسلامی کمتر از ۱۰ درصد بوده است».
باستانی افزایش تحصیلات زنان در همه دنیا را به‌معدل افزایش مشارکت سیاسی آنان دانست و با اشاره به تفاوت‌بودن این امر در ایران گفت: «در ایران افزایش مشارکت سیاسی همسو با بالارفتن تحصیلات زنان محقق نشده است و باید به دنبال علل این مسئله بود».
معاون امور راهبردی معاونت امور زنان و خانواده نهاد ریاست‌جمهوری، بالابودن میزان سواد و سطح بهداشت زنان را امری مطلوب اما ناکافی عنوان و اظهار کرد: ما در حوزه آموزش و بهداشت و فعالیت‌های داوطلبانه و مردم‌نهاد عنوان کرد و گفت: «بیش از ۶۰ درصد سازمان‌های مردم‌نهاد حوزه زنان و خانواده از نوع اجتماعی و فرهنگی هستند و نهادهای سیاسی و صنفی میزان کمتری از مشارکت زنان را به خود اختصاص داده‌اند».

او عدم تغییر در فعالیت‌های سازمان‌های مردم‌نهاد زنان با وجود افزایش تعداد زنان تحصیل‌کرده را امری قابل‌توجه عنوان کرد و گفت: «هرچند امروزه زنان سهم گسترده‌ای از آموزش عالی را به خود اختصاص داده‌اند اما همچنان عضوانجمن‌های فرهنگی هستند نه صنفی و سیاسی و باید زمینه فعال‌سازی سازمان‌های مردم‌نهاد در عرصه‌های مختلف سیاسی و اجتماعی را فراهم کنیم».
باستانی تفاوت‌های جنسیتی بین زن و مرد در جامعه کنونی را یادآور شد و با بیان این مطلب که هم‌اکنون جمهوری اسلامی ایران از لحاظ مشارکت بانوان در عرصه‌های اقتصادی و سیاسی جزء پنج کشور آخر جهان است، یادآور شد: «بی‌کاری زنان تحصیل‌کرده بسیار بیشتر از مردان تحصیل‌کرده است و در سال‌های ۸۶ تا ۹۰ آمار زنان بی‌کار از ۲۹ به ۴۰ درصد افزایش یافته است».او با اشاره به کاهش مشارکت زنان در عرصه‌های اقتصاد افزود: «باید برای افزایش حضور زنان در عرصه اقتصاد تلاش کنیم و در این راستا بحث آموزش مهارت‌ها و کارآفرینی از اولویت برخوردارند».
باستانی با انتقاد از محاسبه‌شدن فعالیت‌های زنان خانه‌دار در تولید ملی گفت: «هدف از مطرح‌کردن لزوم توجه به کار زنان خانه‌دار با وجود برخی جهت‌گیری‌ها، تلاش برای خانه‌نشین‌کردن زنان نیست بلکه سعی بر آن است تا ارزش کار زنان در اقتصاد لحاظ شود».
عضو هیات علمی دانشگاه الزهرا در ادامه سخانش مشارکت اجتماعی زنان در عرصه‌های محلی را بسیار برترنگ از مشارکت زنان در عرصه‌های ملی دانست و گفت: «زنان روستایی نسبت به زنان شهری فعالیت‌های اجتماعی بیشتری دارند و شاید دلیل آن نبود دیدگاه‌های مختلف درخصوص توانمندی زنان در روستاها و همچنین عدم نظارت‌های ویژه در سطوح پایین‌تر مشارکت باشد».

نکته

شریعتی برداشت بسیاری از زنان مسلمان در جهان براساس سنت‌ها و باورهای قومی و محلی شکل گرفته اما آنها این باور را به اسلام نسبت می‌دهند باید فعالان جنبش زنان به‌جای عدم‌ورود به مباحث دینی به روشنگری بپردازند

با طرح این موضوع که در ایران بیشترین تغییرات در حوزه خانواده رخ داده و از قدرت مردان در تصمیم‌گیری کاسته شده است، گفت: «علم، آگاهی و دسترسی زنان ایرانی به اطلاعات بسیار زیاد شده و اگر خانواده به سمت یک خانواده مدنی پیش نرود دچار تنگناهای جدی می‌شود زیرا در این صورت دیگر خانواده پاسخ‌گوی مطالبات فرد نیست». او آسیب‌پذیربودن زنانی که استقلال مالی ندارند را یکی از دلایل گرایش دختران جوان به اشتغال و تعویق ازدواج عنوان کرد و گفت: «زنان، به‌ویژه زنان سرپرست خانوار برای تأمین معیشت خود دچار مشکلات گسترده‌ای می‌شوند و هنگامی که دختران جوان این مسئله را مشاهده می‌کنند کار و تأمین مالی خود را بر ازدواج ارجحیت می‌بخشند و اگر ما می‌خواهیم تمایل به ازدواج همپای تمایل به اشتغال رشد کند باید تغییرات را بپذیریم».

مشاور رئیس دولت اصلاحات در پایان، منزلت‌بخشیدن به زنانگی را امری مهم در ارتقای جایگاه زنان دانست و گفت: «باید زنانگی هم‌پایه مردانگی قرار گرفته و منزلت یابد».

شریعتی: برداشت صحیح از دین عامل افزایش مشارکت زنان

اما جذاب‌ترین قسمت این نشست را باید سخنان

دکتر سارا شریعتی دانست که با مطرح‌کردن عنوان زن و دین، جلسه را وارد مباحث جدی‌تر مشارکت زنان کرد. شریعتی مشارکت را مسئله‌ای خاص زنان ندانست و با اشاره به سرخوردگی بسیاری از افراد جامعه از تجربه‌های تلخ مشارکت، تصمیم به عدم حضور در عرصه سیاسی را امری قابل‌تعمیم به بسیاری از گروه‌های اجتماعی عنوان کرد. او فردگرایی خودخواهانه را محصول ناامیدی و تجربه‌های تلخ دانست و با اشاره به سخنان بسیاری از دانشجویان درخصوص عدم موافقت خانواده‌هایشان با مشارکت سیاسی آنها افزود: «مسئله زنان موضوعی است که نمی‌توان آن را به شکل سیستمیک از مباحث کلان جامعه جدا کرد». این مدرس دانشگاه مبارزات منجر به پیروزی انقلاب اسلامی، هشت‌سال جنگ تحمیلی و مهاجرت‌های گسترده داخلی و خارجی را از عوامل مهم تغییر نقش اجتماعی زنان ایرانی دانست.

او حضور زنان در همه عرصه‌های اجتماعی، اقتصادی و فرهنگی را زمینه‌ساز شکل‌گیری انقلاب خاموش زنان عنوان کرد و افزود: «زنان در همه سطوح آشنوب طایفه‌ای، اقتصادی و آموزشی حضور دارند اما این حضور بنای سیاسی پیدا نکرد به‌نابراین جنبش اجتماعی زنان به سمت مطالبات سیاسی پیش رفته است».

استاد دانشگاه تهران با بیان این موضوع که در ایران زنانی که از سرمایه فرهنگی (تحصیلات)، سرمایه اجتماعی (ارتباطات) و سرمایه مالی محروم هستند جایگاهی در جنبش زنان ندارند، گفت: «این در حالی‌است که قسمت عمده جامعه زنان را این افراد تشکیل می‌دهند و بنا بر برخی آمار، ۸۰ درصد زنان ایرانی خانه‌دار هستند و ممکن است برخی از آنان از سرمایه‌های فوق برخوردار نباشند».

او افزود: «باید به سطوح مشارکت سیاسی، اقتصادی و اجتماعی، سطح مشارکت دینی را نیز اضافه کنیم زیرا مشارکت زنان در عرصه‌های دینی و مذهبی به‌عنوان یک سنت همواره در جامعه ایران وجود داشته است». شریعتی با مطرح‌کردن دو دیدگاه درباره دین گفت: «دین می‌تواند مهم‌ترین مانع حضور زنان در جامعه باشد اگر از اصل خود فاصله گرفته و عرف و سنت جای آن را بگیرد اما اگر برداشت صحیح از دین ارائه شود می‌تواند مهم‌ترین عامل مشارکت زنان باشد».
عضو هیات‌علمی دانشگاه تهران با مناقشه‌آمیز توصیف‌کردن دین افزود: «برداشت بسیاری از زنان مسلمان در جهان از جمله در ایران بر اساس سنت‌ها و باورهای قومی و محلی شکل گرفته اما آنها این باور را به اسلام نسبت می‌دهند و باید فعالان جنبش زنان به‌جای عدم‌ورود به حوزه مباحث دینی به دلیل مناقشه‌آمیزبودن آن، به روشنگری بپردازند».

او مساجد، حسینیه‌ها و مراسم مذهبی مانند مجالس روضه و همچنین مؤسسات خیریه را از مهم‌ترین کانون‌های جامعه‌پذیری زنانی دانست که در بخش‌های دیگر اجازه حضور ندارند و فعالان جنبش زنان را به حضور به این حوزه‌های رهاشده دعوت کرد و افزود: «زنان ایرانی با هر نوع گرش دینی حداقل یک‌بار به مجالس مذهبی رفته‌اند و نوعی مشارکت را در این مجالس تجربه می‌کنند». در پایان، بانوان حاضر در جلسه دیدگاه‌ها و مباحث موردنظر خود را مطرح کردند. آنچه بیش از بیش در سخنان مطرح شده از سوی مدعوین مشهود بود، انتقاد گسترده از عدم عینیت‌یافتن نتایج این جلسات در عرصه سیاسی کشور بود. نارضایتی از رصلاحیت گسترده بانوان توسط دستگاه‌های نظارتی، انتقاد از دولت تدبیر و امید در خصوص عدم به‌کارگیری بانوان در پست‌های کلان همچون وزارت، مقایسه حضور زنان در عرصه‌های سیاسی در کشورهای همسایه با نسبت فعالیت سیاسی و مدنی زنان ایرانی از دیگر مباحث مطرح‌شده از سوی حاضران بود.

به اینکه تصمیم‌گیران همه نظایری را که داده شده، اعمال کنند و نظر شخصی اعمال نکنند».

از رفعت بیات تا نوبیان

از سویی دیگر دیروز رفعت بیات، نماینده اصولگرای مجلس هفتم، با بیان اینکه رفیق‌بازی‌ها و حزب‌بازی‌های برخی اشخاص در سال‌های حضور در مجلس، مانع دستیابی مردم به مطالباتشان بوده و فسادهای اقتصادی عظیم را به همراه داشته، به ایلنا گفته است: «به همراه بخشی از نیروهای قبلی حاضر در مجلس و برخی نیروهای جدید درصدد تدوین فهرستی با عنوان نیروهای مستقل انقلاب اسلامی هستیم». او در توضیح اینکه افراد این فهرست چه کسانی هستند، گفته: «ما در پس بازی‌های جناحی و گروهی نبوده و نیستیم، چراکه معتقدیم رفیق‌بازی‌ها و حزب‌بازی‌های برخی اشخاص در سال‌های حضور در مجلس باعث شده منافع مردم تحت‌الشعاع قرار بگیرد و اینها عملاً نتوانستند در مجلس بخش اقتصادی را رونق ببخشند و بخش خصوصی را به درستی به سمت اقتصاد مقاومتی هدایت کنند».
نماینده دوره هفتم مجلس، افزود: «این افراد پاسخ‌گوی نیاز مردم نبوده‌اند و نتوانستند درست قانون‌گذاری کنند و متأسفانه مسائل رانتی و فساد اقتصادی از میان همین رفیق‌بازی‌ها در آمد که اکنون کشور را با مشکلات عظیم اقتصادی مواجه کرده است».

ادامه در صفحه ۱۹

آینه دیروز

۹ سال پیش درچین روزی

کیان

- لاریجانی در مونیخ: تضمین می‌دهیم اما تعلیق را نمی‌پذیریم
- ۵میلیون و ۶۰۰هزار نفر سهام عدالت گرفتند
- توقف تخریب مسجدالاقصی در پی اعتراض‌های گسترده جهانی
- شورای نگهبان طرح تجمع انتخابات مجلس و ریاست‌جمهوری را رد کرد
- دبیرکل اخوان‌المسلمین: آمریکا می‌خواهد کل منطقه را به آشوب بکشد
- متکی: غربی‌ها از اظهارنظرهای غیرمسئولانه درباره مسئله هسته‌ای در کشور سوءاستفاده می‌کنند
- وزیر کشور: کشور ما در بعد امنیت در قابل‌قبول‌ترین وضعیت به سر می‌برد
- سخنگوی وزارت خارجه: البرادعی پیشنهاد خود را مکتوب کند

اطلاعات

- پیشنهاد جدید ایران برای ادامه مذاکرات هسته‌ای: استفاده از ساترنفیوژرها برای غنی‌سازی تا حد ۴ درصد
- دستیابی به توافق در گفت‌وگوهای شش‌جانبه برای حل بحران کره‌شمالی
- آیت‌الله سیستانی: هدف عامل جنایت سامرا، ایجاد آشوب طایفه‌ای در عراق است
- رئیس جمهور خوستار رأی اعتماد مجلس به وزیر جدید دادگستری شد
- رضایت کرماندن و مردم از بازگشت ساعت کار بانک‌ها
- محمد البرادعی: اظهارات لاریجانی درباره آمادگی ایران برای همکاری با آژانس مثبت است
- بوش: حمله به ایران هابهاو و جنجال است
- سخنگوی وزارت خارجه: پیشنهادهای هسته‌ای باید متضمن حقوق ایران باشد

اخبار

- احزاب درخواست کردند: توقف آگیری سیوند برای نجات پاسارگاد
- سرفت از بنیاد باران
- پیشنهاد تازه برای مصالحه هسته‌ای: لاریجانی: پیشنهاد غنی‌سازی در سطح ۴ درصد می‌تواند نقطه شروع باشد
- سخنگوی وزارت خارجه: حق تعلیق غنی‌سازی در مذاکرات قابل بررسی است
- متکی، وزیر خارجه: برخی اظهارنظرهای هسته‌ای در داخل باعث سوءاستفاده غربی‌ها می‌شود
- وزیر کشور: برخی از علل گرانی‌ها از کنترل دولت خارج است
- خوش‌چهره: نتوانسته‌ایم از پشتوانه عظیم مردمی به‌خوبی استفاده کنیم
- حدادعادل: در بحث هسته‌ای حرف غیرمنطقی نمی‌زنیم

ایران

- در ۱۰ ماه سال جاری صورت گرفت: جذب ۱۰ میلیارد دلار سرمایه‌گذاری خارجی
- وزیر خارجه کویت در تهران
- احمدی‌نژاد در مصاحبه با شبکه ای.بی.سی
- آمریکا: ایران با هرگونه حمله به‌شدت برخورد خواهد کرد
- لاریجانی: چون نمی‌خواهیم سلاح هسته‌ای تولید کنیم آماده ارائه هرگونه ضمانت قابل تصور هستیم
- سخنگوی وزارت خارجه: تضمین حقوق هسته‌ای ایران شرط بررسی هر پیشنهادی است
- مسکو: پیشنهاد غنی‌سازی مشترک با ایران همچنان معتبر است
- محمود عباس: اسرائیل باید دولت جدید فلسطین را بپذیرد

- استقبال گسترده رهبران عرب از پوتین

جمهوری اسلامی

- اعتراض گسترده مسلمانان علیه تخریب مسجدالاقصی
- اولین مرکز تولید مفاصل مصنوعی خاورمیانه به بهره‌برداری رسید
- آیت‌الله العظمی فاضل‌لنکرانی در پیامی به مناسبت فاجعه حرمین عسکرین: حادثه تخریب حرمین عسکرین(ع) نباید از یاد برود
- سناد بازسازی سامرا: آمریکا مانع بازسازی حرمین عسکرین است
- طه یاسین رمضان به اعدام محکوم شد
- دیوان محاسبات میزان تخلفات مالی دستگاه‌های اجرائی کشور را اعلام کرد
- توسط بازرسی کل کشور از تخریب ۲۰۰ هکتار پارک جنگلی مرکز استان کیلان جلوگیری شد
- برزنسکی: حمله آمریکا به عراق فاجعه‌ای تاریخی بود

ایران

- استقبال البرادعی از پیشنهاد تازه ایران
- مطابق با نوع جدید قراردادهای بیع متقابل صورت می‌گیرد: ۳۰ سال مشارکت در سود میادین نفتی ایران
- در تجمع دانشجویی مقابل شرکت «نستله» مطرح شد: پول ملت ایران را به جیب صهیونیست‌ها نریزد